

فصلنامه پژوهشی های مدیریت در جهان اسلام

شماره مجوز: ۸۵۴۹۵ شماره استاندارد بین المللی: ۶۰۹۴-۲۶۷۶ شماره دهم (بهار ۱۴۰۱)

نگاهی علمی به اهداف و دلایل ضرورت

آموزش ضمن خدمت معلمان

(تاریخ ارسال ۱۴۰۰/۱۱/۲۵ تاریخ پذیرش ۱۴۰۱/۰۳/۲۰)

کیومرث پرندین^۱

مهدیه نجفی

چکیده

آموزش ضمن خدمت مجموعه فعالیت های نیازسنجی و برنامه ریزی شده به منظور اصلاح و بالا بردن دانش، مهارت ها، نگرش ها و رفتارهای اعضای سازمان برای انجام دادن وظایف خاص محوله سازمانی است. آموزش ضمن خدمت یکی از مناسب ترین و دراختیارترین منابع و راهکارهای بهبود و ارتقاء منابع انسانی و دستیابی به دانش و مهارتهای لازم جهت رشد و ارتقاء است و حال آنکه آموزش پر هزینه و گران است و زمانی می تواند مقرون به صرفه، مؤثر، قابل توجیه و اجرا باشد که براساس نیازسنجی مناسب و علمی و در قالب الگو و چهارچوبی از پیش طراحی و تعیین شده اجرا شود. امروزه آموزش و بهسازی منابع انسانی به عنوان یکی از استراتژیهای اصلی دستیابی به سرمایه انسانی، و سازگاری مثبت با شرایط تغییر به عنوان دو مزیت رقابتی سازمان ها قلمداد می شود و از این رو جایگاه و اهمیت راهبردی آن در بقاء و توسعه سازمان نمایان شده است. بدیهی است این فعالیت نیز مانند هر فعالیت سازمانی دیگر مستلزم برنامه ریزی صحیح و اصولی است. در این راستا تعیین نیازهای آموزشی به عنوان اولین گام در برنامه ریزی آموزشی ضمن خدمت مطرح می شود که اگر به درستی طرح ریزی و اجرا گردد تمهیدی اساسی و مهم برای اثربخشی کارکرد آموزش های ضمن خدمت و طبعاً بهره وری شاغلین خواهد بود. یکی از رایج ترین شیوه های آموزشی در کشورهای توسعه یافته شیوه غیرحضور است. به همین دلیل در حال حاضر امکان برگزاری این دوره ها به صورت مجازی نیز فراهم شده است. در راستای تحقق برنامه نقشه راه اصلاح نظام اداری شورای عالی (مبنی بر توسعه دولت الکترونیک)، مرکز

برنامه ریزی آموزش منابع انسانی وزارت آموزش و پرورش با توجه به رویکرد مورد تأکید بر اجرای دوره های آموزشی مبتنی بر فناوری اطلاعات و ارتباطات، با هدف افزایش اثربخشی آموزش، بهره وری سازمان، حذف واسطه ها از تدریس و ارسال پیام اصلی مؤلف به فراگیران با کمترین هزینه طی مراحل قانونی، نسبت به برگزاری دوره های الکترونیکی اقدام نموده است. در این مقاله قصد داریم به اهداف و دلایل ضرورت آموزش ضمن خدمت معلمان بپردازیم.

واژگان کلیدی: آموزش ضمن خدمت، معلم و آموزگار، آموزش و پرورش، سیستم آموزشی، دوره آموزشی

بخش اول: بررسی و شناخت اهمیت آموزش

آموزش در سازمان نه تنها امر مهمی است، بلکه بسیار لازم و حیاتی می باشد. اگرچه غالباً آموزش در سازمان برای کارکنان در موضوعات مدیریت و فروش وجود دارد، اما کارکنانی با داشتن مهارت مدیریت پروژه یک سرمایه مهم برای سازمان ها محسوب می شوند. در دنیای در حال تغییر این روزها، آموزش و توسعه یک عملکرد ضروری در صنعت است. بی تردید آموزش در زندگی بشر از اهمیت ویژه ای برخوردار است. چرا که آموزش، سازندگی و بهبود و تعالی انسان را به همراه دارد. آموزش یکی از پیچیده ترین وظایف در اداره هر سازمانی می باشد و همواره به عنوان وسیله ای مطمئن جهت بهبود کیفیت عملکرد و حل مشکلات سازمان مدنظر بوده و فقدان آن نیز یکی از مسایل اساسی و حاد در هر سازمانی می باشد. در واقع آموزش همواره چون منبعی فیاض و نورانی برای صیقل روح انسان و کسب مهارت ها در فرار راه بشر بوده است. علیرغم اهمیت وافر آموزش و توافق همگانی بر لزوم وجود آن، برداشت و قالب یکسانی درباره آن وجود ندارد (فتحی و اجارگاه، ۸، ۱۳۸۳) بنابراین ابتدا لازم است آموزش را از نظر لغوی مورد بررسی قرار دهیم. در فرهنگ عمید مقابل کلمه آموزش، معنای آموختن، تعلیم و یاد دادن آورده شده است.